2 000000 050034

ЗАРАДИ ПІДТВЕРДЖЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СТОР. 3

СВІЙ ВІТРЯК, СВОЯ СОНЯЧНА СТАНЦІЯ СТОР. 6

Передплата на всеукраїнський тижневик «Горожанин-Інформ» на 2025 рік
76567
Вартість передплати:
Йди в ногу з часом - читай нас в електронному форматі.
Більше інформації про життя міста, ближнього та далекого зарубіжжя можна знайти на нашому сайті:
https://gorozhanin.info
1 міс. - 63,00 грн.
3 міс. - 149,00 грн.
6 міс. - 278,00 грн.
МИ ПРАЦЮЄМО ДЛЯ ВАС!

Читай! Аналізуй! Пропонуй!
20 (803) 15 травня 2025 року ГОРОЖАНИН
ІНФОРМ
Всеукраїнський тижневик

Нульові шанси у Стамбулі

Вадим Чередніченко

Реагуючи на відповідний заклик Дональда Трампа, президент Володимир Зеленський висловив готовність провести 15 травня у Стамбулі зустріч з Путіним. Яким чином прямий контакт Києва та Москви може вплинути на мирний процес?

Днями в Києві відбулася зустріч лідерів «коаліції охочих». До української столиці приїхали президент Франції Емануель Макрон, канцлер ФРН Фрідрих Мерц, а також прем'єри Великобританії та Польщі Кір Стармер і Дональд Туск. Після переговорів було оголошено, що «Україна та всі союзники готові до повного та безумовного припинення вогню на суші, у повітрі та на морі щонайменше на 30 днів» з 12 травня без попередніх умов.

ПОЗИЦІЯ ЩОДО СТАМБУЛУ

У ніч проти 11 травня Путін висунув зустрічну пропозицію: «відновити прямі переговори без жодних попередніх умов» і зібратись в Стамбулі, «де вони проводилися раніше», вже 15 травня. Таким чином Путін, хоча безпосередньо і не відкинув пропозицію про 30-денне перемир'я, висунув дзеркальну формулу: спочатку переговори, а потім припинення вогню.

Трамп оптимістично відгукнувся на останні події, хоча не висловив одразу прямої підтримки ані українсько-європейській, ані російській пропозиції. Щоправда, невдовзі президент США остаточно розставив усі крапки над «і», закликавши Зеленського до участі у переговорах з РФ без припинення вогню 12 травня. Натомість Зеленський зауваживши, що чекатиме на Путіна у четвер в Стамбулі, висловив сподівання, що росіяни цього разу не шукатимуть причин, «чому вони не можуть приїхати».

ПУТІНУ ПОТРІБНА ЗУСТРІЧ У СТАМБУЛІ

Можливі прямі переговори з РФ у Стамбулі відкривають для Києва низку можливостей, переконаний політолог, голова Центру аналізу та стратегій (ЦАС) Ігор Чаленко. Зокрема експерт наголошує: «Україна наразі надзвичайно зацікавлена у встановленні тридцятиденного перемир'я, і ця тема буде максимально пушитися нашою стороною під час ймовірної четвергової зустрічі у Стамбулі. Якщо є можливість, якщо є бодай один шанс на зупинення кровопролиття - цим шансом необхідно скористатись, попри те, що риторика Путіна свідчить про небажання відступати від своїх ультимативних вимог».

Попри бажання Москви повернутися на рейки Стамбула зразка 2022 року, зауважує політолог, для України це навпаки - шанс вирватися з цього формату. «Річ в тім, що в межах непрямої дипломатії останні місяці ми обговорювали зі США та європейцями мирний план, який, до речі, Віткофф наразі повіз до Москви, а також українсько-європейські напрацювання. Тобто, не відмовляючись від Стамбулу, паралельно ми не втрачаємо можливість схилення російської сторони до вказаної межі і системи координат. В тому документі, який Віткофф повіз до РФ, Україна теж йде на низку компромісів, але тим не менше, це не ультиматуми Кремля зразка 2022 року у Стамбулі. Взагалі, я вважаю заяву Путіна щодо Стамбулу непродуманим кроком, який є свідченням певної геополітичної паніки», - зазначає Ігор Чаленко.

На його переконання, раунд ймовірних прямих перемовин між Україною та РФ у Стамбулі 15 травня є «конкретним тестом», який проявить, чи дійсно Москва готова рухатися шляхом деескалації. «У разі, якщо на перемовинах в Стамбулі Москва не зголоситься на конкретні компромісні кроки, у Заходу просто не залишиться вибору, окрім як імплементувати домовленості, що були досягнуті 10 травня у Києві між Зеленським, Макроном, Стармером, Мерцем та Туском в комунікації, до речі, з Трампом. Дуже важливо, що сам Трамп у своєму пості чітко вказав, що якщо в Стамбулі не буде знайдено точок дотику, то США і Європа діятимуть відповідно. Тобто, вже є розуміння подальшого плану дій, тому я думаю, що дійсно Стамбул нам відвідати варто і це точно не є слідуванням російським наративам», - підкреслює політолог.

Зазначивши, що в контексті Стамбулу-2 офіційний Київ знаходиться в перспективно-активній позиції, експерт резюмує: «Оперативно погодившись на найвищому політичному рівні на зустріч у Стамбулі, ми з одного боку не дали росіянам взяти остаточно ініціативу на себе, а з іншого - наочно продемонстрували свою реальну готовність до встановлення миру. Це дуже важливий сигнал для усього світу. Було б дуже добре, якби наші партнери анонсували вже зараз, наприклад, введення антиросійських санкцій з 20 травня чи з 1 червня, а потім, у разі чого, як Трамп з митами, можна поставити питання на паузу. Подібний формат значно посилив би позиції України у Стамбулі».

ВІКНО МОЖЛИВОСТЕЙ У СТАМБУЛІ-2

Коментуючи питання про те, яким чином зустріч України та РФ у Стамбулі 15 травня може вплинути на подальший мирний процес, політолог, керівник політико-правових програм Українського центру суспільного розвитку Ігор Рейтерович підкреслює: «Надважливим аспектом, якщо не сказати ключовим моментом, є рівень представництва у Стамбулі. Зеленський чітко висловився, що поїде до Туреччини у четвер, а ось щодо Путіна є великі сумніви. Якщо очільник Кремля відмовиться від поїздки, то вся історія зі Стамбулом перетвориться для нас в позитив з тієї точки зору, що ми вчергове продемонструємо передусім Трампу свою готовність до реальних переговорів з Росією і відсутність такої готовності з боку Москви. В такій ситуації у Трампа, як і у європейців не залишиться іншого вибору, окрім як запроваджувати нові жорсткі санкції відносно РФ і значно посилювати підтримку України».

Моделюючи «фантастичний» сценарій, коли Путін таки прилетить до Стамбулу, політолог зауважує: «Якщо Зеленському та Путіну вдасться зустрітися віч-на-віч у Стамбулі, що виглядає абсолютно малоймовірним, тоді дійсно можливе створення відповідних робочих груп для підготовки до початку реальних перемовин. Втім, я не виключаю ще один сценарій: в четвер президент України прилітає до Туреччини, а росіяни натомість присилають туди більш-менш представницьку делегацію. Зрозуміло, що з ними сам Зеленський не зустрічатиметься, але інших людей може делегувати і тоді дійсно може запуститися процес реального перемир'я і саме це може стати реальним наслідком стамбульських перемовин».

Ігор Рейтерович вважає, що зустріч української та російської делегацій за відсутності самого Путіна у Стамбулі дозволить зробити суттєвий крок у напрямку перемир'я, залишаючи при цьому для очільника Кремля можливість зберегти обличчя.

«Втім, не слід забувати ні на мить про те, що для Путіна новий Стамбул потрібен, щоб продовжити ланцюжок Стамбулу-2022, де за логікою РФ Україна повинна була капітулювати. Якщо говорити в цілому, то Путін прагне будь-що вийти на прямі переговори з Україною - без участі США та європейців. У Кремлі вважають, що саме в такому форматі їм вдасться дотиснути Київ, тому нам, не відкидаючи будь-які мирні ініціативи, варто бути вкрай обережними, щоб не дійти до точки, коли американці та європейці махнуть рукою і скажуть, мовляв, домовляйтеся сам на сам з Москвою», - підсумовує Рейтерович.

Тим часом американське видання Axios з посиланням на свої джерела повідомило, що президент України прибуде на запропоновані РФ переговори у Туреччині 15 травня, навіть якщо Росія не припинить вогонь. В той же час The Times в контексті Стамбулу-2 констатує, що Дональду Трампу, як ключовому посереднику, слід набратися сил для безсонних ночей, оскільки Москва насправді вимагатиме капітуляції України, а не чесної угоди про мир.

